

NACIONALINIO ORO TARŠOS MAŽINIMO PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI IR JŲ REIKŠMĖS

Tikslai	Uždaviniai	Įgyvendinimo vertinimo kriterijus (-ai)	Įgyvendinimo vertinimo kriterijų reikšmės*				Įgyvendinimo vertinimo kriterijaus pasiekimo stebėseną vykdanči institucija**
			2015	2020	2025	2030	
Nacionalinio oro taršos mažinimo plano tikslas – apriboti nacionaliniu mastu iš antropogeninių taršos šaltinių išmetamą sieros dioksido (toliau – SO ₂), azoto oksidų (toliau – NO _x), amoniako (toliau – NH ₃), smulkiųjų kietųjų dalelių (toliau – KD _{2,5}) ir nemetaninių lakiųjų organinių junginių (toliau – NMLOJ) kiekį, kad būtų laikomasi Aplinkos apsaugos strategijoje Lietuvai nustatytų 2020 m. tikslų ir 2030 m. tikslų, taip pat siekiant valdyti nacionaliniu mastu iš antropogeninių taršos šaltinių išmetamų kitų oro teršalų kiekį, kad nebūtų viršijamas ataskaitiniais 1990 m. išmestas kiekvieno jų kiekis.							
1. Sumažinti taršą SO ₂ , NO _x , NH ₃ , KD _{2,5} ir NMLOJ, didžiausią	1.1. sumažinti taršą SO ₂ , didžiausią dėmesį	Išmetamo SO ₂ kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu	-41,1	-55	-57,5	-60	Aplinkos apsaugos agentūra

Tikslai	Uždaviniai	Įgyvendinimo vertinimo kriterijus (-ai)	Įgyvendinimo vertinimo kriterijų reikšmės*				Įgyvendinimo vertinimo kriterijaus pasiekimo stebėseną vykdanți institucija**	
			2015	2020	2025	2030		
dėmesį skiriant taršos mažinimui iš pagrindinių teršėjų	skiriant taršos sumažinimui pramonės, viešosios elektros energijos ir šilumos gamybos sektoriuose	kiekiu, proc.						
		Išmestas SO ₂ kiekis, kt (2005 m. – 30,9 kt)	18,2	13,9	13,1	12,36		
	1.2. sumažinti taršą NO _x , didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui transporto sektoriuje	Išmetamų NO _x kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, proc.	-8,8	-48	-49,5	-51	Aplinkos apsaugos agentūra	
		Išmestas NO _x kiekis, kt (2005 m. – 60,3 kt)	55	31,36	30,45	29,55		
	1.3. sumažinti taršą NMLOJ, didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui naftos perdirbimo, naftos produktų saugojimo ir paskirstymo sektoriuje, namų ūkiuose.	Išmetamų NMLOJ kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, proc.	-20,9	-32	-39,5	-47	Aplinkos apsaugos agentūra	
		Išmestas NMLOJ kiekis, kt (2005 m. – 75,1 kt)	59,4	51,07	45,44	39,75		
	1.4. sumažinti taršą NH ₃ , didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui žemės ūkio sektoriuje	Išmetamo NH ₃ kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, proc.	-10,8	-10	-10	-10	Aplinkos apsaugos agentūra	
		Išmestas NH ₃ kiekis, kt (2005 m. – 32,4 kt)	28,9	29,16	29,16	29,16		
	1.5. sumažinti taršą KD _{2,5} , didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui iš namų ūkių	Išmetamų KD _{2,5} kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, proc.	-11,4	-20	-28	-36	Aplinkos apsaugos agentūra	
		Išmestas KD _{2,5} kiekis, kt (2005 m. – 20,2 kt)	17,9	16,16	14,55	12,93		
	2. Apriboti taršą sunkiaisiais	2.1. apriboti taršą	Išmestas Cd kiekis, t (1990 m.	0,353	<0,355			

Tikslai	Uždaviniai	Įgyvendinimo vertinimo kriterijus (-ai)	Įgyvendinimo vertinimo kriterijų reikšmės*				Įgyvendinimo vertinimo kriterijaus pasiekimo stebėseną vykdanči institucija**
			2015	2020	2025	2030	
metalais ir patvariaisiais organiniais teršalais, siekiant neviršyti 1990 m. išmesto kiekvieno jų kiekio, didžiausią dėmesį skiriant taršos mažinimui iš pagrindinių teršėjų	sunkiaisiais metalais (kadmiu (toliau – Cd), švinu (toliau – Pb), gyvsidabriu (toliau – Hg), didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui iš namų ūkių	– 0,355 t)					
		Išmestas Pb kiekis, t (1990 m. – 150,352 t)	4,090	<150,352			
		Išmestas Hg kiekis, t (1990 m. – 0,618 t)	0,229	<0,618			
	2.2. apriboti taršą patvariaisiais organiniais teršalais (benzo(a)pirenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu, indeno(1,2,3-cd)pirenu, dioksinais/furanais (toliau – PCDD/F), heksachlorbenzenu), didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui iš namų ūkių	Išmestas benzo(a)pireno kiekis, t (1990 m. – 5,507 t)	3,405	<5,507			
		Išmestas benzo(b)fluoranteno kiekis, t (1990 m. – 7,333 t)	3,937	<7,333			
		Išmestas benzo(k)fluoranteno kiekis, t (1990 m. – 2,917 t)	1,522	<2,917			
		Išmestas indeno(1,2,3-cd)pireno kiekis, t (1990 m. – 2,741)	1,946	<2,741			
Išmestas dioksinų/furanų (PCDD/F) kiekis, g I-TEQ (1990 m. – 28,219 g I-TEQ)	23,759	<28,219					
Išmestas heksachlorbenzeno kiekis, kg (1990 m. – 11,131 kg)	0,364	<11,131					
3. Modernizuoti aplinkos oro taršos atskaitomybės ir monitoringo sistemas, didinant jų rezultatų prieinamumą visoms suinteresuotoms šalims	3.1. padidinti išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitos ir prognozių kokybę, patikimumą, išsamumą ir apskaitos ataskaitų viešinimą	Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojų, vykdančių nacionalinės į aplinkos orą išmetamo teršalų kiekio apskaitos ir prognozavimo funkcijas, skaičius, vnt.	1	5	7	7	Aplinkos apsaugos agentūra

Tikslai	Uždaviniai	Įgyvendinimo vertinimo kriterijus (-ai)	Įgyvendinimo vertinimo kriterijų reikšmės*				Įgyvendinimo vertinimo kriterijaus pasiekimo stebėseną vykdanči institucija**
			2015	2020	2025	2030	
		Lietuvių kalba parengta ir pavišinta išmetamų į aplinkos oro teršalų apskaitos ataskaitų, vnt.	0	1 (kiekvienais 2020–2030 m.)			Aplinkos apsaugos agentūra
		Atlikta mokslinių taikomųjų tyrimų, skirtų oro taršos apskaitai, oro taršos mažinimui (valdymui), oro kokybės valdymui (vertinimui, prognozavimui, gerinimui), vnt.	0	≥1	≥1	≥1	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija
		Atlikta visuomenės švietimo kampanijų dėl aplinkos oro taršos, aplinkos oro taršos šaltinių, aplinkos oro taršos poveikio oro kokybei, ekosistemoms, aplinkos oro taršos prieinamo mažinimo ir kt. susijusiomis temomis, vnt.	0	1 (kiekvienais 2020–2030 m.)			Aplinkos ministerija
	3.2. stiprinti aplinkos oro taršos poveikio sveikatai ir ekosistemoms stebėsenos vykdymą ir jos vertinimo rezultatų viešinimą	1979 m. Tolimųjų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos Tarptautinių bendradarbiavimo programų (ICP), pagal kurias vykdoma aplinkos oro taršos poveikio ekosistemoms stebėseną, skaičius, vnt.	2	2	3	5	Aplinkos apsaugos agentūra

Tikslai	Uždaviniai	Įgyvendinimo vertinimo kriterijus (-ai)	Įgyvendinimo vertinimo kriterijų reikšmės*				Įgyvendinimo vertinimo kriterijaus pasiekimo stebėseną vykdanči institucija**
			2015	2020	2025	2030	
		Parengti ir paviėšinti aplinkos oro taršos poveikio ekosistemoms vertinimo rezultatai, vnt.	0	1 (kiekvienais 2020–2030 m.)			Aplinkos apsaugos agentūra
		Įsisavintas oro taršos poveikio sveikatai vertinimo metodas	0	1 (2019-2020 m.)	-	-	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC)
		Parengti ir suinteresuotoms institucijoms pateikti preliminarūs aplinkos oro taršos poveikio sveikatai vertinimo rezultatai, vnt.	0	1 (2020–2021 m.)	-	-	NVSC
		Parengti ir paviėšinti aplinkos oro taršos poveikio sveikatai vertinimo rezultatai, vnt.	0	1 (kiekvienais 2020-2030 m.)			NVSC
		Atlikta visuomenės švietimo kampanijų apie aplinkos oro taršos poveikį sveikatai, vnt.	0	1 (kiekvienais 2020-2030 m.)			Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija

*Ženklas „+“ rodo vertinimo kriterijaus reikšmės padidėjimą, „-“ – sumažėjimą.

** Renka informaciją apie vertinimo kriterijaus pasiekimo būklę iš institucijų, vykdančių atitinkamas Nacionalinio oro taršos mažinimo plano (toliau – Planas) įgyvendinimo priemones, ir kitų duomenų šaltinių, ją apibendrina, vertina ir teikia Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai.